

RZECZYWISTOŚĆ

NOC MUZEÓW
2018

MARK CARROT*

OLGA CYGAN

19 V 2018
19:00 - 24:00

GALERIA SZTUKI PO PRAWEJ STRONIE WISŁY
UL. KONOPACKA 15/1A

projekt: Julia Niedźwiecka & Mark Carrot*

Mark Carrot*

Rzeczywistość

Fotograficzny Zapis Fragmentów

2018



W podróży na Wybneże.

Człowiek po urodzeniu łapie oddech i patrzy na rzeczywistość – uczy się z jej doświadczania. Patrzysz na pędzący pociąg Historii. Wyciągniesz rękę – może urwać dłoń, wskoczysz do niego w biegu – porwie Twoją osobę w nieznanym Ci kierunku, staniesz z boku aby się przyjrzeć – przeleci z hukiem i pozostanie Ci w pamięci rozmazany obraz.

Powracając po trzech dekadach do moich fotografii chciałbym zauważyć, że wiatr który pcha ten pociąg wcale nie ustał. Jest jak huragan naszej człowieczej aktywności - taki galimatias jakim jest rzeczywistość.

Każdemu z nas są dane fragment czasu i wycinek przestrzeni aby doświadczyć rzeczywistości. Wchłaniamy i trawimy ją w naszych umysłach, i niezależnie czy tego chcemy czy nie, pozostaje ona w nas w formie pamięci. Nawet gdy tą rzeczywistość odrzucamy lub staramy się ją zmienić, gdy się na nią nie zgadzamy, ta nieistniejąca i już zaprzeszła-dokonana rzeczywistość dalej istnieje.

Jedną z cech fotografii jest jej wybiórczość. Splata się ona, ta fragmentaryczność, z okruciami doświadczeń i przeżyć emocjonalnych zarówno autora jak i odbiorcy obrazu fotograficznego.

W Ponurych Czasach Mroku żyłem kiedyś gdy radość i miłość były wśród otaczających mnie ludzi. Jednakże, gdy już sięgałem po sprzęt fotograficzny trudno mi było ustawiać ostrość lub obliczyć prawidłowe parametry ekspozycji - rzeczywistość którą dostrzegałem była w półmroku.

Być może, że w obrazie fotograficznym, lub w fizycznym przedmiocie jakim jest fotogram również jest zawarty fragment osobistej czasoprzestrzeni. Autoportret z rzeczywistością w tle.

Porzuciłem tą rzeczywistość, nie chciałem jej dalej doświadczać ani fotografować. Nie spodziewając się jakichkolwiek zmian w tej rzeczywistości wybrałem stan uwolnienia od niej i przeniósłem się do innego świata.

A tak na zakończenie, to rzeczywiście to wszystko mogło się wydarzyć – na przykład w Polsce.

Mark Carrot, w lutym 2018r.*



1984

Wystawa „Rzeczywistość - fotograficzny zapis fragmentów”

Spis prezentowanych fotografii

1. 1979 Polish Pop-Art, zgrafizowana fotografia ściany z naklejonymi plakatami propagandowymi z okazji 35-cio lecia PRL, Chełm Lubelski
2. 1980 Polska Polska, fotografie ekranu TV, prezenter TVP
3. 1981 Gołębiczek pokoju, fotografie ekranu TV, przemawiający generał WJ
4. 3 V 1982 Łapanka ZOMO, ul. Krakowskie Przedmieście, Warszawa
5. 1982 Wolność, fotografia do projektu plakatu, autoportret w kajdankach, w bramie
6. 1983 Nie dotykać urządzeń elektrycznych, krasnal, sfotografowane w Krakowie
7. 1983 PxPR, zamalowany napis z literą Z stylizowaną na symbol nazistów
8. 1984 fotografia dominującego nad Warszawą i Polską gmachu PKiN
9. 1985 Ty paskudna zomozo, autoportret przy zamalowanym napisem na murze, Warszawa, ul. Fabryczna
10. 1982 Procesja Bożego Ciała w Białoleścu, ksiądz Jan Sikorski trzyma podniesioną hostię na korytarzu OZ1 w więzieniu / ośrodku internowania
11. 1983 Apel Jasnogórski z papieżem, Częstochowa
12. 1985 Pojazd betlejemski Jerzego Kaliny, aranżacja żłobka bożonarodzeniowego w pobliżu grobu księdza Jerzego Popiełuszko, Warszawa
13. 1982 ptak i drzewo, fotografia do projektu plakatu
14. 1983 Chora sprawa, flagi, Warszawa, ul. Śniadeckich
15. 1984 Kamienne Usta - fotografia do okładki przedruku „Wierszy i piosenek” Jacka Kaczmarskiego wydanego w drugim obiegu
16. 1983 Lech Wałęsa żyje i Soli [darność też], napis ułożony z kamyków wciśniętych w asfalt ulicy Kopernika, Warszawa (po ogłoszeniu przyznania Pokojowej Nagrody Nobla)
17. 13 XII 2006 Pamięci Tych Którzy Ucierpieli 1981-82-83, autoportret z cierniem
18. dozwoleno cenzuruju, reprodukcja stopki w książce, wydanej w języku polskim na początku XX-go wieku

Dwie serigrafie z 2007r. (na podstawie fotografii z 1979r. Polish Pop-Art)

- Red Poland — White Eagle

- Black Poland — White Eagle

Scenopis filmu „Rzeczywistość - fotograficzny zapis fragmentów”,
tekst, fotografie, video recording & editing © Mark Carrot*

Pojawiają się zeszyty / dzienniki fotograficzne rzucone na środek stołu, inne już leżą na obrzeżach.

Głos narratora:

Teoretycznie fotografujemy rzeczywistość, jednakże w praktyce jedynie chwytamy światło odbite od powierzchni, stwarzamy obrazy „powierzchowne”. Jaka więc znowu „rzeczywistość”?

Sekwencje fotografii: Centrum stolicy europejskiej i Pierwszomajowe pochody

Głos narratora:

Absolutnie surrealistyczna sceneria, abstrakcja prawie że z kapelusza wyjęta

Sekwencja fotografii: Witryny sklepu samoobsługowego

Za stołem siada mężczyzna [narrator, fotograf] i przygląda się oprawionym fotografiom [nic nie mówiąc, w przyspieszonym tempie filmowym], zauważywszy kamerę [oglądających] zwraca się bezpośrednio do kamery

Głos narratora:

Jak do tego doszło, że jest „Rzeczywistość”? Opowiem Wam pewną historię. Otóż dawno temu, przed stu laty, mój dziadek, podczas Wielkiej Wojny, tej wojny którą obecnie nazywamy Pierwszą Wojną Światową, został śmiertelnie[!] ranny. Jednakże to co jest najważniejsze to to, że odzyskał przytomność - w kostnicy, i później żył długo i szczęśliwie. Zrobiłem mu kiedyś portret, portret z portretem ponieważ trzyma w ręku namalowany obraz, z okresu gdy był młodym żołnierzem w armii [generała] Hallera. Gdyby dziadek... gdyby ten dziadek...

Sekwencja fotografii: Jaskinia cieni - na pierwszej, kolorowej fotografii siedzi młody narrator oparty o skałę przy wejściu do jaskini

Głos narratora:

Mógłbym opowiedzieć o pojęciach z zakresu nauki o optyce - obrazie rzeczywistym i obrazie pozornym, o terminologii bardzo technicznej, mógłbym rozważać o filozoficznym podejściu do rzeczywistości bazując na przykładzie jaskini pełnej cieni opisanej przez Platona.. Chciałbym jednak skupić się na istocie przedmiotu jakim jest fotografia - na obrazie rzeczywistości, na tym iż ten obraz zawiera odzwierciedlenie tego co dostrzegalne okiem lub obiektywem i odzwierciedlenie naszych myśli, uczuć i emocji.

Sekwencje fotografii: KPN wrzesień '79, Stocznia sierpień '80, Rondo lipiec '81

Głos narratora:

Wspaniale - nasza ukochana Polska, ukochana Wolność, sto lat niepodległości! Pozwolę sobie na przypomnienie jedynie kilkunastu lat, gdy jako bardzo młody człowiek byłem częścią naszej historii, chciałbym jednak zaznaczyć iż za „naszą” powinniśmy uważać historię ludzkości. O ile bowiem Polska ma bardzo przejmującą i pasjonującą historię nie jest ona jednak wyjątkowa, wszak każda społeczność ludzi w każdym zakątku Ziemi ma w dorobku unikalne doświadczenia, i blaski i cienie, i chwile chwały i upadku.

Sekwencja fotografii: W stanie 81-82-83

Głos narratora:

Zanim przyszła Wolność książki w Polsce były publikowane z takim nadrukiem: dozwoleno cenzuruju, warszawa.. Wolność wypowiedzi jest postrzegana jako zagrożenie dla utrzymania status quo, i niezależnie czy jest to słowo drukowane, czy też jest to hasło na murze czy też słowa wypowiedane lub skandowane, te słowa symbolicznie niosą w sobie [nasze} myśli, nasze aspiracje.

Sekwencja fotografii: druki napisy gazety klepsydry plakaty

Głos narratora:

Istnienie tej obiektywnej rzeczywistości [fenomen obiektywnie istniejącej rzeczywistości] dla osoby ludzkiej jest tylko początkiem, współgramy z nią i tworzymy własną, wewnętrzną [rzeczywistość] będącą wynikiem naszych myśli i doświadczeń, naszej nabytej wiedzy i niewiedzy lub ignorancji, bądź naszych uprzedzeń. Tak że „jaka” rzeczywistość to każdy może dopowiedzieć swój własny przymiotnik ją określający. Dla mnie osobiście wydaje się ona zarówno i piękna i brutalna. Piękna przez sam fakt swego istnienia. Brutalna zaś ponieważ człowiek w swoim umyśle i postępowaniu jest w stanie umotywować zezwierzczenie i to nie tylko jako środek [metodę] na przetrwanie ale także jako konieczność w obronie i propagowaniu swych jakże często absurdalnych idei.

Sekwencje fotografii: Pogrzeb Grzegorza

Głos narratora:

Tragizm słów „Zło dobrem zwyciężaj” jest zawarty w utracie życia przez Jerzego Popiełuszko.

Słowa te zawierają elementy i Sacrum i Profanum. [tak, rzeczywistość może być i piękna i brutalna]

Sekwencja fotografii: Pogrzeb Jerzego

Sekwencja filmowa w kolorze z Krakowskiego Przedmieścia, naprzeciw siedziby Prezydenta RP, przed Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ludzie przechodzą obok filmującego, niektórzy bez pośpiechu, na końcu ujęcia widać że **młody człowiek gra na saksofonie, przez całe ujęcie słychać utwór Hallelujah, autorem muzyki jest Leonard Cohen**

napisy końcowe

realizacja: Mark Carrot*

kierownictwo produkcji: Alina Markiewicz

współpraca: Magda, Ania, Jacek & Jakub

Myśli niepokładane w szufladkach.

Czy należy rozważać granicę pomiędzy fotografią dokumentarną a fotografiami-symbolami naszej wewnętrznej rzeczywistości?

Wszystkiemu co nas otacza nadajemy nazwy-słowa które kojarzymy z naszym pojmowaniem nazwanych przedmiotów czy osób. Człowiek, w odróżnieniu od innych żywych stworzeń para się zającami wydawałoby by się nieistotnymi dla swego bytu - pisze poezję, fotografuje czy też maluje obrazy. Wydaje się że głównym powodem tych działań jest chęć i potrzeba odreagowania na nasze przeżycia, nasze emocje jakich doznajemy obcując z rzeczywistością.

Fotografie symbolizujące nasze doświadczane emocje i wrażenia zmysłowe, fotografie które czasem odzwierciedlają nasze myśli - te fotografie będąc wizualnym zapisem który może być kompletnie nieczytelny dla odbiorcy.

Ta doświadczana wówczas przez nas rzeczywistość a zatrzymana w obrazie fotografii może być również abstrakcją, nieczytelną jeśli odbiorca-osoba przyglądająca się tej fotografii nie ma własnego „bagażu”, np. wiedzy czy też własnych doświadczeń i przeżyć.

Rzeczywistość przestaje istnieć w momencie swego „zaistnienia” na fotografii, ale jest to również ciąg wydarzeń, istotnych i błahych, bardzo osobistych ale także i o wielkim znaczeniu dla społeczności ludzkiej.

Realizm obrazu fotograficznego stwarza wrażenie, daje nam ułudę - często przyjmujemy że ten nasz obraz fotograficzny jest rzeczywistością, że jest prawdziwy. Ale tak naprawdę...

Mówimy: *Popatrz ciocia Gienia i babcia Irenka! Jak żywe! A Józek całkiem jakby trzeźwy był!* Po prawdzie to jedynie ich wizerunki...

Na początku było światło i później pojawiła się nasza świadomość..

Motywacja fotografowania wynika ze świadomości istnienia ważnych wydarzeń i poczuciu obowiązku pozostawienia świadectwa, świadectwa naszych osobistych i zbiorowych poczyną i uczuć, pozostawienia świadectwa o rzeczywistości w jakiej żyjemy oraz świadectwa naszego rozumienia tej rzeczywistości.

Na twarzach - skomplikowane życiorysy, wewnątrz w sercach namiętności przeróżne, pod czaszkami zaś wszelakie wizje rzeczywistości. Jak to wszystko zawrzeć w obrazie fotograficznym?



13 XII 2006 Pamięci Tych Którzy Ucierpieli 1981-82-83, autoportret z cierniem

Mark Carrot* (Zbigniew M. Markiewicz)

Urodził się i wychował w Warszawie. Fotograf i poligraf, w latach 1980-82 członek NSZZ „Solidarność” Pracowników Poligrafii w Zakładach Graficznych „Dom Słowa Polskiego”. W maju 1982 roku internowany. W latach 1983 -1986 pracownik techniczny w Instytucie Radioelektroniki Politechniki Warszawskiej. W czasie stanu wojennego zaangażowany w podziemną działalność wydawniczą.

Jako nastolatek zainteresował się fotografią i w 1976 roku trafił do pracowni fotografii warszawskiego Pałacu Młodzieży.

Tam wyrastał w niepowtarzalnej atmosferze edukacji w zakresie fotografii pojmowanej jako wiedza, umiejętność i sztuka, realizowanej przez prowadzącego zajęcia Mariana Szulca. Wkrótce dołączył do Klubu „6x6” - grupy twórczej młodych fotografów, stając się jednym z najaktywniejszych jego członków.

Być może leżało to w naturze Zbyszka, może przesądził wpływ Mariusza Hermanowicza z lansowaną przez niego „fotografią codzienności” - faktem jest, że fotografia stała się dla niego wręcz sposobem na życie. Jego postawa i fotografie były wysoko cenione w środowisku, szczególnie wśród tych, którzy oddali się fotografii o wyraźnym zacięciu społecznym, socjologicznym. Wyrazem tego było powołanie go do ostatniego składu Komisji Fotografii Młodych działającej do 1985 roku przy Prezydium Federacji Amatorskich Stowarzyszeń Fotograficznych w Polsce. Przed samym wyjazdem z kraju uczestniczył w stażu jako kandydat do Związku Polskich Artystów Fotografików. Od 1986 roku mieszka i pracuje poza Polską, obecnie w Vancouver w Kolumbii Brytyjskiej.

Uczestniczył w następujących wystawach i działaniach fotograficznych:

1978 - IV Ogólnopolskie Fotograficzne Spotkanie Młodych, Darłowo;

1978 i 1979 - „Ogólnopolska Wystawa Fotografii Młodzieży Szkolnej”, Warszawa;

1979 i 1980 - Studencka Akcja Chełm '80, wystawa i działania Klubu „6x6”, Chełm;

1979 - Biennale Fotografii Polskiej „Złocisty Jantar”, Gdańsk;

1981 - „Anneks do ...” - wystawa zaproszonych, Galeria ODNOWA, Poznań;

1981/82 - Biennale Fotografii Polskiej „Złocisty Jantar”, Gdańsk, wystawa nie odbyła się ze względu na wprowadzony stan wojenny;

1979 - 1985 udział w kolejnych Gorzowskich Konfrontacjach oraz Sympozjach FASFwP w Uniejowie - tam głównie poznał twórczość i bezpośrednio nawiązał kontakt z wieloma osobami m. innymi: Edwardem Hartwigiem, Józefem Robakowskim, Stefanem Wojneckim, Urszulą Czartoryską, Jerzym Buszą, Zdzichem Pacholskim, Adamem Nowickim oraz Zofią Rydet;

1983 - „Znak Krzyża”, wystawa zaproszonych przez Janusza Boguckiego i Ninę Smolarz, Parafia Miłosierdzia Bożego, Warszawa;

1983 - IX Ogólnopolskie Fotograficzne Spotkanie Młodych, Myślec;

1984 - „Znak krzyża - znak orła” - zestaw Klubu „6x6” na Gorzowskie Konfrontacje Fotograficzne pokazany na Sympozjum w Uniejowie;

1984/86 - „Fotografia dla syna - przesłanie w rok 2000”, wystawa zorganizowana przez Bogdana Sarwińskiego, Warszawa;

1984 - „Apokalipsa - Światło w ciemności”, wystawa zaproszonych przez Janusza Boguckiego i Ninę Smolarz, Kościół Św. Krzyża, Warszawa;

1984 - Udział w Międzynarodowym Seminarium Światowej Komisji Młodzieży FIAP w Karl-Marks-Stadt, NRD

1996/97 - „Stan wojenny” wystawa w Starej Galerii ZPAF, Warszawa, jako „fotograf nieznany”;

2001 - „Attack on Freedom” 20-th anniversary of the Martial Law in Poland - wystawa dokumentarna, Biblioteka Centralna, Mississauga, Ontario;

2003 - wystawa grupowa „Evolution / Revolution”, Gallery at Ceperley House, City of Burnaby, B.C.;

2006/07 - „Warszawa - stan wojenny”, wystawa w Domu Spotkań z Historią, Warszawa;

2009 - wystawa plenerowa „Fotografie bez cenzury 1976-1989”, Warszawa;

2009 - wystawa „Cudowne lata. Muzyka. Poezja. Malarstwo. Lata 70. i 80.” zorganizowana w 20. rocznicę odzyskania przez Polskę wolności, Muzeum Literatury, Warszawa;

2011 - fotografie do projekcji podczas inscenizacji Opery „Maria”, Wexford Festival Opera, Wexford, Ireland;

2018 - wystawa autorska „Rzeczywistość - Fotograficzny zapis fragmentów”, Galeria „Po prawej stronie Wisły”, Warszawa.

Od 1976 roku jego fotografie zostały opublikowane w:

1982 - „Wojna z narodem - The War Against The Nation”, Solidarity Support Committee, Lund, Sweden;

1983 - „Od trzynastego do trzynastego - Analizy, dokumenty, raporty”, Polonia Book Fund, London, UK;

1985/86 - „Znaki Kościoła w Tatrach”, dokumentacja obiektów sakralnych opublikowana w „drugim obiegu” wraz dr. Zbigniewem Szlenkiem, Warszawa;

1986 - „Świadectwa - Polska po 13 grudnia. Fotografie”, „podziemne” wydawnictwo Przegląd Wiadomości Agencji jnych, Warszawa;

1987 - „Warszawa, Years 1980-86. Impressions With No Retouching”, IPA, Lund, Sweden;

2005 - wydany własnym nakładem kalendarz „Anno Domini 2006”, Vancouver, B.C.;

2006 - „Stan wojenny. Ostatni atak systemu” Wydawnictwo Ośrodka Karta i DSH, Warszawa

2009 - Historia „bibuły” napisana przez Andrzeja Paczkowskiego, Stowarzyszenie Wolnego Słowa, Warszawa

2011 - „Białoleka” Stowarzyszenie Wolnego Słowa, Warszawa

2011 - „Wexford Festival Opera - 60-th Anniversary Season” Programme, Wexford, Irlandia

2012 - „Ballada o stanie wojennym” Demart, Warszawa;

2014 - „Fotografie bez cenzury 1976-1989”, publikacja IPN, Warszawa;

2015 - „Standing Up - A Visual Record”, publikacja wydana własnym nakładem, fotografie z protestu społecznego / ekologicznego na Burnaby Mountain, B.C.

- czasopisma: Dwutygodnik MZK „Trasy”, Perspektywy, Polityka, Newsweek Polska

- dzienniki: Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza

Twórcy, którzy mieli największy wpływ na postawę, podejście do fotografii (poza wymienionymi wyżej): Walker Evans, Diane Arbus, Andy Warhol, Lee Friedlander, Mary Ellen Mark, Susan Sontag, Witold Dederko i pewnie wielu jeszcze...

Sprzęt, który mu służył, też ma swoje znaczenie:

Aparaty fotograficzne, których używał i w większości nadal używa: Anthony Studio (8"x10"), Canonet QL-19 (35 mm), Contax G1 (35 mm), Exa IIa (35 mm), Flexaret V (6x6 cm), Fujica G690 (6x9 cm), Hasselblad c500 (6x6 cm), Horizont (35 mm panoramiczny), Kiev III (35 mm), Magnola (13x18 cm lub 5x7"), Starry Pyks - 4x5", Mamiya Universal, Super 23 (6x9 cm), Nikon FtN, FE, FA, 801s, F2A, F4s (35 mm), D300 (DX), Olympus Six (6x6 cm), Pentacon Six TL (6x6 cm), Smena 8m (35 mm), Zenit (któryś wczesny model 35 mm) i jeszcze najróżniejsze aparaty reprograficzne (do 24x30" lub 56x60 cm) ale też wynalazki otworkowe... Skanowanie fotografii z użyciem głównie Canon 4000FS oraz Scitex Smart 340 z oryginalnych negatywów i przezroczy, lub na płaskich skanerach z cz-b i barwnych odbitek. Obróbka zawsze na komputerach pod kontrolą MacOS: Macintosh SE, Mac Ilci, Macintosh Quadra 630, Power Macintosh G3, Umax SuperMac C600, Umax SuperMac s900 G3, iMac, PowerBook 180c, PowerMac G4, eMac G4, iBook G4, Mac Mini, MacBook Pro, MacPro - dzięki Apple.

Janusz Lirski, napisane w marcu 2018r.



foto ©Alina Markiewicz, 2008

